

Internkontrollplan 2026

Hälsa-, vård- och omsorgsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	3
Ansvar	3
Inbyggda kontroller.....	3
Granskningar.....	4
Nämndens granskningar	4
Otillåten personuppgiftsbehandling	4
Registreringsskyldigheten uppfylls ej	5
Bristande kunskap, stödmaterial och riktlinjer gällande jäv	6
Kommungemensamma granskningar.....	6
Bristande tillgänglighet	6
Brister i avtalsuppföljning.....	7
Felaktig användning av fordon och cyklar	8

Inledning

Intern kontroll innebär, enligt Malmö stads reglemente för intern kontroll, att ha en ändamålsenlig och effektiv verksamhet, vilket bland annat betyder styrning och kontroll över ekonomi, prestationer och kvalitet. Detta ger förutsättningar för en god service samt för att säkra förtroendet för verksamheten hos Malmöbor och andra intressenter.

Intern kontroll-arbetet är en av delarna i det löpande kvalitets- och utvecklingsarbetet inom nämndens ansvarsområden.

Denna interna kontrollplan inom hälsa-, vård- och omsorgsnämnden beskriver granskningar som bedömts vara angelägna i förhållande till genomförd riskanalys. Endast de risker för vilket det inte finns pågående riskreducerande åtgärder eller utvecklingsarbete har tagits med i planen.

Granskningar följs upp i redovisning till nämnden i maj 2026 och i januari 2027.

Ansvar

Nämnden har det yttersta ansvaret för att den interna kontrollen är tillräcklig inom dess ansvarsområden och säkerställa att det finns en organisering och ett systematiskt arbetssätt som säkerställer en god intern kontroll.

Nämnden ska årligen besluta om en intern kontrollplan som beskriver åtgärder och granskningar. En årlig uppföljning av nämndens arbete med intern kontroll ska rapporteras till kommunstyrelsen. Nämnden ska följa kommungemensamma anvisningar från kommunstyrelsen och dess förvaltning.

Risikanalyserna inför framtagandet av intern kontrollplan 2026 har genomförts på för förvaltningen gemensamma temamöten. Riskanalyser utifrån teman bidrar till ett fördjupat och mer effektivt intern kontroll-arbete.

Utöver temamöten lämnas utrymme för eventuella övriga risker som identifieras under verksamhetsåret och som bör hanteras inom intern kontroll. De fångas upp genom de samordnare för intern kontroll som finns inom respektive avdelning.

Inbyggda kontroller

Utöver de åtgärder och granskningar som ligger inom ramen för intern kontroll-arbetet, sker också ett kontinuerligt och omfattande arbete med att säkra och utveckla verksamheten, även kallat inbyggda kontroller. Det sker bland annat genom kontinuerliga riskanalyser och genom utvecklade rutiner, som har sin grund i identifierade behov och olika lagrum och föreskrifter. Exempel på sådana andra delar i kvalitets- och

utvecklingsarbetet är systematiskt kvalitetsarbete utifrån socialtjänstlagen och hälso- och sjukvårdslagen, bland annat:

- avvikelshanteringen utifrån brister i verksamheten, vilket innebär att avvikelser rapporteras, utreds och åtgärdas
- lex Sarah- och lex Maria-utredningar
- egenkontroller
- synpunkts- och klagomålshantering
- systematiskt kvalitetsarbete.

Dessutom sker arbete utifrån:

- risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) som syftar till att säkra att verksamheten kan bedrivas kontinuerligt även under kriser
- systematiskt brandskyddsarbete (SBA)
- systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)
- måluppföljning genom systemet för målstyrning av kommunfullmäktigemål
- brukarundersökningar och medarbetarundersökningar
- uppföljningar av ekonomi och följsamhet till budget.

Granskningar

Nämndens granskningar

Otillåten personuppgiftsbehandling

Risker:

- Otillåten personuppgiftsbehandling:
Risk för att dataskydd inte tas i beaktande vid nya personuppgiftsbehandlingar i förvaltningen på grund av okunskap, ovilja eller otydliga eller dåligt förankrade processer vilket kan leda till otillåten personuppgiftsbehandling och i sin tur sanktionsavgift.
- Risk för handel utanför avtal:
Risk för köp av upphandlade varor och tjänster utanför avtal på grund av okunskap, t.ex. om byte av leverantör, eller bristande följsamhet till rutin vilket kan leda till ekonomiska konsekvenser och förtroendeskada

- Bristande samordning i utvecklingsarbeten:
Risk för att utvecklingsarbete går i otakt i de olika avdelningarna på grund av bristande samordning vilket kan leda till onödigt dubbelarbete, otydliga budskap till medarbetare och svårigheter att följa förvaltningsövergripande riktlinjer.

Granskning:

Följsamhet till rutiner för inköp, informationssäkerhet och dataskydd

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att undersöka om och hur rutiner kring inköp, informationssäkerhet och dataskydd följs vid införande av välfärdsteknik. Granskningen är framåtsyftande för att förbättra rutiner och information kring aspekterna inköp, informationssäkerhet och dataskydd.

I samband med att förvaltningen utlyste en fond för välfärdsutveckling där medarbetare och verksamheter kunde ansöka om medel för exempelvis införande av välfärdsteknik framkom att vissa viktiga aspekter inte togs omhand innan teknik köptes in.

Ett andra syfte är också att identifiera andra risker eller brister som kan visa sig utifrån ansökningar till välfärdsfonden, det skulle till exempel kunna röra sig om risker eller brister kopplade till patientsäkerhet eller dokumentation.

Omfattning/avgränsning:

Ansökningar till förvaltningens välfärdsfond under 2024 och 2025 som handlar om införande av välfärdsteknik.

Granskningsmetod:

Granskningen kommer att utgå från de beviljade ansökningar som avser införande av välfärdsteknik. I granskningen kommer den beviljade ansökningen att följas i processerna kring inköp, informationssäkerhet och dataskydd för att se om rutiner har följts och i förekommande fall försöka hitta anledningar till att de inte har följts.

Återrapportering till nämnd: Januari 2027

Registreringsskyldigheten uppfylls ej

Risk:

Risk för att registreringsskyldigheten enligt offentlighetsprincipen inte uppfylls på grund av okunskap eller otillgängliga system vilket kan leda till förtroendeskada och svårigheter att hitta historiska underlag.

Granskning:

Undersöka kunskap kring hantering av allmänna handlingar

Syfte med granskningen:

Granskningen syftar till att undersöka hur kunskap kring registrering och hantering av allmänna handlingar kan förbättras. En e-utbildning i offentlighet och sekretess har tidigare tagits fram. Utbildningen behöver utvärderas och eventuellt kompletteras. Granskningen innefattar även att

undersöka andra möjligheter att på ett enkelt och tillgängligt sätt sprida kunskap i hanteringen av allmänna handlingar, exempelvis genom att ta fram en steg för steg-instruktion för de situationer där flest fel riskerar att uppstå.

Granskningsmetod:

Omvärldsbevakning, intervjuer eller annan metod för inhämta behov och information från mottagare.

Återrapportering till nämnd: Januari 2027

Bristande kunskap, stödmaterial och riktlinjer gällande jäv

Risk:

Risk för beslut som fattats under jäv på grund av bristande kunskap, stödmaterial och riktlinjer gällande jäv i arbetsgivarbeslut, vilket kan leda till förtroendeskada och att nämndens verksamhet påverkas negativt.

Granskning:

Jävsituationer i anställningsförfarandet

Syfte med granskningen:

Granskningen syftar till att undersöka hur förvaltningen och staden kan bidra till att minska eventuella arbetsgivarbeslut som fattas under jäv, exempelvis vid rekrytering eller andra beslut som rör anställningsförhållanden. Granskningen innefattar att undersöka befintligt material gällande jäv samt att ta fram ett förslag till konkret stödmaterial för förvaltningen. Vid behov ska eventuella förslag/rekommendationer för vidare stadsövergripande arbete tas fram.

Omfattning/avgränsning:

Undersökningen omfattar att undersöka rutiner, riktlinjer, stödmaterial i Hälsa-, vård- och omsorgsförvaltningen, hos andra förvaltningar och stadsövergripande.

Återrapportering till nämnd: Juni 2026

Kommungemensamma granskningar

Bristande tillgänglighet

Risk:

Risk för att alla människor inte kan ta del av stadens verksamheter, insatser och tjänster på grund av att tillgänglighetsbrister inte löpande identifieras och åtgärdas. Det kan leda till bristande likvärdighet, diskriminering och till att mänskliga rättigheter inte tillgodoses.

Granskning:

Bristande tillgänglighet

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Granskningen utgår från det nationella målet för funktionshinderpolitiken: Att med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhället för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund.

FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning antogs 2006 av FN:s generalförsamling och ratificerades av Sverige 2008.

Tillgänglighet innebär [i detta sammanhang - definition från Myndigheten för delaktighet (MFD)] att samhället utformas för att så många som möjligt ska kunna ta del av det. En förutsättning för att många personer med funktionsnedsättning ska kunna vara delaktiga i samhället är tillgänglighet. Tillgänglighet handlar om att kunna ta del av den fysiska miljön och kunna ta sig runt i samhället. Det innebär också att få tillgång till information och kommunikation och att kunna använda produkter, miljöer, program och tjänster.

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att följa upp hur arbetet med att säkerställa tillgänglighet i lokaler har utvecklats sedan granskningen 2023. Syftet då var att undersöka hur Malmö stads förvaltningar och helägda bolag arbetar för att säkerställa att det sker ett löpande arbete för att identifiera brister och förbättra tillgängligheten i befintliga lokaler där kommunal verksamhet bedrivs. Granskningen syftade också till att tydliggöra ansvar och rutiner samt till att identifiera möjliga utvecklingsområden.

Granskningsmetod:

Granskningen kommer ske genom frågor om nämndens/bolagets utveckling av arbetet med att systematiskt identifiera och åtgärda befintliga tillgänglighetsbrister i lokaler där kommunal verksamhet bedrivs. Utgångspunkt är nämndens/bolagets resultat i granskningen 2023.

Brister i avtalsuppföljning

Risk:

Brister i inköps- och avtalsuppföljning på grund av okunskap, resursbrist, brist på systemstöd, juridiska begränsningar, otydlig ansvars- och rollfördelning eller att arbetet inte prioriteras i tillräcklig omfattning. Detta kan leda till att det som levereras inte är av rätt kvalitet eller till rätt pris i förhållande till avtalet. Det kan också förekomma missförhållanden hos leverantören, vilket kan leda till dålig resursanvändning och att människor far illa.

Granskning:

Brister i avtalsuppföljning

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Malmö stad ingår årligen ett stort antal avtal för inköp av varor och tjänster. En förutsättning för Malmö stads förmåga att göra bra affärer och att undvika tvivelaktiga leverantörer är att staden har en god struktur och kontroll på sin inköps- och avtalsuppföljning. Bristande inköps- och avtalsuppföljning kan leda till att resurser inte används optimalt och ökar risken för att Malmö stad blir utsatt för välfärdsbrottslighet.

Syfte med granskningen:

Det finns flera syften med granskningen. Ett syfte är att undersöka hur nämnder/bolag säkerställer att Malmö stad inte gör affärer med tvivelaktiga leverantörer och att leveranser följer avtalade villkor inklusive pris. Ett annat syfte är att undersöka om ansvarsfördelningen, inom och mellan nämnder och bolag, för att göra uppföljningar är tydlig. Ett tredje syfte är att undersöka hur avvikelser hanteras och om det finns ett systematiskt arbete för att följa upp och lära av inträffade avvikelser.

Granskningsmetod:

Granskningen genomförs genom frågor utifrån syftet med granskningen. Utöver detta kommer ett antal inköp- och/eller avtal, utifrån slumpmässigt urval, granskas närmare. Specifika anvisningar tas fram av stadskontoret i samråd med en grupp med bred kompetens inom inköp och upphandling i förvaltningar och bolag.

Felaktig användning av fordon och cyklar

Risk:

Risk för att kommunens fordon nyttjas för privat bruk, på grund av okunskap, otydliga rutiner, vanor och/eller bristande uppföljning. Detta kan leda till obeskattade förmåner för den enskilde medarbetaren, skattetillägg för kommunen och att fordon förekommer i sammanhang utanför tjänsteutövningen. Detta kan i sin tur påverka förtroendet för kommunen/bolaget negativt.

Granskning:

Användning av fordon och cyklar

Områden och tillhörande rutiner som ska granskas:

Malmö stads nämnder och bolag disponerar ett antal fordon i form av bilar och cyklar. Dessa är avsedda att användas i samband med tjänsteutövning, exempelvis transporter till och från möten med brukare, förflyttning mellan organisatoriska enheter och varutransporter.

Syfte med granskningen:

Syftet med granskningen är att undersöka om det finns risk att Malmö stads fordon används för annat än vad de är avsedda för.

Granskningsmetod:

Granskning görs genom enkät/frågor till berörda chefer och medarbetare. Granskningen kommer även innehålla frågor avseende riktlinjer och rutiner.